

Foto: Lars Ole Andersen

2/2019 NK-FORSYNING

Sæson for skybrud, se side 3

Drikkevand fri for nyt farligt pesticid

Drikkevandet fra NK-Forsynings vandværker i Hjelmsø (ved Herlufmagle) og Pindsøbroværket (der ligger i Faxe Kommune) er blevet testet for indhold af det nyopdagede pesticid chlorothalonil-amidsulfonsyre (CTA). Og stoffet er ikke blevet påvist i drikkevandet fra nogen af vandværkerne.

Miljøstyrelsen meldte 23. april ud til landets kommuner, at det nyopdagede stof skal på den nationale liste over pesticider, som der regelmæssigt skal kontrolleres for i drikkevand og grundvand. Og umiddelbart efter udmeldingen fra Miljøstyrelsen iværksatte NK-Forsyning en analyse af vandet fra selskabets vandværker. Resultatet forelå 28. maj, og det viser altså, at vandet fra forsyningsselskabets vandværker er fri for CTA.

Mistænkes for at være kræftfremkaldende og skade arveanlæg

Chlorothalonil-Amidsulfonsyre er et nedbrydningsprodukt fra Chlorothalonil, der har været godkendt i Danmark i perioden fra 1982 til

2000 som svampemiddel i hvede, kartofler, ærter, løg, porrer, solbær, ribs og jordbær på friland, samt agurker og prydeplanter på friland og i væksthuse. Desuden har stoffet været anvendt til træbeskyttelse og som biocid i træmaling og bundmaling.

CTA anses for at være temmelig farligt, og derfor er den sundhedsmæssige grænseværdi sat til 0,01 mikrogram pr. liter, hvilket er en tiendedel af de grænseværdier, som normalt gælder for pesticider. Grænseværdien er sat så lavt, fordi der stadig mangler information om stoffet, som imidlertid mistænkes for at være kræftfremkaldende og kunne give skade på menneskers arveanlæg.

Af medierne er det fremgået, at CTA bl.a. er konstateret i Ledøje Vandværk i Rudersdal Kommune. Da mængderne oversteg grænseværdien har Styrelsen for Patientsikkerhed anbefalet, at vandet ikke drikkes eller bruges til madlavning. Derfor har de små 300 kunder i Ledøje Vandværk siden begyndelsen af maj måttet tappe deres drikkevand fra lokalt opstillede tanke.

Vores grundvand har det godt

Grundvandet i Næstved har det godt. Generelt er drikkevandskvaliteten i Næstved Kommune ganske god. Sammenlignet med andre steder i Danmark er der relativt få eksempler på forurening af grundvandet. Det skyldes først og fremmest, at området omkring Næstved er beskyttet af et tykt lerlag, der forhindrer – eller i hvert fald begrænser – pesticiders mulighed for at trænge ned til grundvandet.

Det fastslog en af landets ypperligste eksperter på området, geolog og seniorrådgiver i Danmarks Naturfredningsforening, Walter Brüsich, i forbindelse med et borgermøde om drikkevandskvaliteten og rester af sprøjtegifte, som fandt sted 28. maj.

Arrangørerne af borgermødet, Danmarks Naturfredningsforening Afdeling Næstved, havde på forhånd lagt op til drama i Gl. Ridehus, og derfor var både adm. direktør i NK-Forsyning, Steen Lindhardt og udviklings- og projektdirektør Peter Hougaard mødt op for at få

syn for sagen – i øvrigt sammen med repræsentanter for Næstved Kommune. Walter Brüsich konstaterede, at det vand man pumper op, typisk er over 50 år gammelt, men kan være helt op til 10.000 år gammelt.

”Hvorfor beskytter man så ikke de områder, hvor grundvandet dannes?”, ville Peter Hougaard gerne vide.

”Fordi disse områder endnu ikke er kortlagte,” lød Walter Brüsichs svar.

”I løbet af de kommende tre år skal der imidlertid ske rigtig meget, specielt når det gælder de såkaldte BNBO’er – dvs. boringsnære beskyttelsesområder. Her er det bl.a. målsætningen at ophøre med al form for brug af pesticider.”

I Næstved Kommune findes der 116 boringsnære beskyttelsesområder. De fylder dog ikke ret meget arealmæssigt, kun ca. 0,3 %.

Jeg har selv stået nede i hullet

Michael Larsen, kloakmester i NK-Forsyning

1. november 2018 tiltrådte Michael Larsen som kloakmester i NK-Spildevand. Han kom fra en stilling i forsyningsselskabet HOFOR, der står for vandforsyning og spildevandsafledning i otte kommuner i hovedstadsområdet. Her havde Michael ansvaret for akutdriften af kloakkerne i de tilsluttede kommuner. Han var glad for sit job, men den daglige køretur mellem hjemmet i Stensved ved Vordingborg og HOFORs hovedkontor på Amager trak ned i det personlige tilfredshedsregnskab. Så da NK-Forsyning sidste efterår opslug en stilling som kloakmester, var den 45-årige oprindeligt jord- og betonarbejder ikke sen til at søge stillingen.

Som kloakmester i NK-Forsyning har Michael Larsen ansvaret for den daglige drift og vedligeholdelse af alle forsyningsselskabets regnvandsbassiner og de større kloakpumpestationer, samt visse anlægsopgaver i forbindelse med fx renovering af spildevandsledninger.

Og det er netop i forbindelse med sidstnævnte type opgave, vi møder Michael på en junidag i udkanten af Herlufmagle.

Her er entreprenørfirmaet Rop-as i gang med at renovere 100 meter spildevandsledning og et regnvandsbassin, som var groet helt til.

”En af mine første opgaver var at gennemgå alle NK-Forsynings regnvandsbassiner. Og det var absolut en aha-oplevelse. Nogle steder var bassinerne nærmest blevet til en skov, selvom vi har haft eksterne firmaer til at vedligeholde områderne,” fortæller Michael Larsen.

”Det har ført til, at vi nu har indført en ny procedure for vedligeholdelse af bassinerne. I stedet for at køre efter en fast plan, har vi nu indført et princip, der er baseret på vedligeholdelse efter behov. Det indebærer fx, at der ikke bliver slået græs og lignende i tørkeperioder, hvor græsset jo alligevel ikke gror.”

App registrerer tid og hjælper med planlægning

”Samtidig har vi lavet en on-line app, hvor vores leverandører skal registrere tid på de givne opgaver og uploade billeder før og efter et arbejdes udførelse. Udover at det giver os præcise infor-

mationer om, hvor meget tid der bruges på de enkelte opgaver, så giver det også et bedre grundlag for at kunne behovsplanlægge fremadrettet. Du kan også kalde det kvalitetssikring,” siger Michael Larsen.

”På samme måde har vi lavet en app til overvågning af vores pumpestationer, hvor leverandørerne af vedligeholdelse skal forholde sig til konkrete forhold i forbindelse med hvert servicebesøg, fx opstemning af fedt, grus og sten eller klude.”

”Og uden at ville skyde nogen noget i skoene med snyd med timeforbruget eller den slags, så kan vi bare konstatere, at der bruges mindre tid på en række opgaver. Og jeg er ikke i tvivl om, at den bedre dokumentation på sigt vil forlænge fx levetiden på vores pumpestationer,” pointerer Michael Larsen.

Jeg kan selv udføre opgaven

Selv føler Michael, at han med mere end 20 års praktisk erfaring i branchen har kunnet tilføre NK-Forsyning noget nyt.

”Jeg har tidligere selv stået nede i hullet på en udgravning, og jeg kan selv udføre opgaven. Det giver et godt grundlag for at gennemskue problemstillinger og finde de bedste løsninger, som fungerer og til de bedste priser.”

Michael har selv mange års erfaring med at ’stå nede i hullet’. Og det giver et godt grundlag for at gennemskue problemstillinger og finde de bedste løsninger.

Skybrudssæsonen er begyndt

Kloakdæksler blev skudt op i luften, ligesom veje og viadukter stod under vand, efter hvad DMI betegner som en 20 års hændelse, da monsterregn ramte Næstved tirsdag den 21. maj.

Faktisk faldt der 50,4 millimeter nedbør frem mod tirsdag kl. 12, hvoraf 44,4 millimeter faldt på blot en time. Og da det var værst, faldt der 29 millimeter inden for en halv time. Det svarer næsten til det, man kalder et dobbelt skybrud.

Hos NK-Spildevand betød skybruddet, at dagen pludselig skiftede karakter fra en sædvanlig travl dag til noget, der mindede om paniktilstand, fortæller kloakmester Michael Nielsen.

”Vi arbejdede selv på højtryk med at få vildfarne kloakdæksler på plads igen, og desuden rekvirerede vi assistance fra flere af vores samarbejdspartnere.”

”Situationen var særlig kritisk i Havnegade, hvor det var direkte farligt for trafikken at forcere vandmasserne. Og på Sortebrødre-

parkeringen stod vandet op igennem asfalten og løftede flere steder overfladebelægningen, så der efterfølgende forestod et større renoveringsarbejde,” siger Michael Larsen.

”I kølvandet på skybruddet har vi haft meget travlt med at besvare henvendelser fra borgere, der fx har været ramt af vand i kældre og lignende. Samtidig er en række mindre mangler – fx utætheder på vores kloaksystem kommet for en dag som følge af skybruddet, og det skal vi nu til at tage hånd om at få repareret.”

NK-Spildevand har på baggrund af skybruddet besluttet at udskifte de eksisterende kloakdæksler i udsatte områder med hængslede dæksler. Det vil betyde, at man godt kan opleve, at kloakdækslerne popper op i forbindelse med lignende situationer i fremtiden, men de bliver ikke smidt måske flere meter væk og slår selv ned igen som et toiletlæg, når uvejret er overstået. Det vil minimere risikoen for farlige situationer, hvor personer eller køretøjer uforvarende risikerer at falde eller køre i en kloakbrønd.

Hvad er et skybrud?

DMI har for nylig offentliggjort en statistik, der viser, at skybrud primært finder sted i sommerperioden. I perioden 2011-2018 har der gennemsnitligt været skybrud 22 gange om året et eller andet sted i Danmark.

Definitionen på et skybrud er, at der falder mere end 15 mm regn på mindre end 30 minutter. Hvis der falder mere end 30 mm regn i samme tidsrum, kaldes det et dobbelt skybrud og så fremdeles. Faktisk har vi flere gange siden 2010 oplevet både 2- og 3-dobbelte skybrud i Danmark.

I højeste alarmberedskab

NK-Vand var i højeste alarmberedskab, da nedrivningsfirmaet Kingo 14. maj påbegyndte nedrivningen af jernbanebroen over Østre Ringvej/Præstøvej. Det er Banedanmark, der forestod nedrivningen, som skal gøre plads for en ny og højere bro i forbindelse med elektrificeringen af den kommende Fehmern-forbindelse. Og når NK-Vand i den grad var på mærkerne under nedrivningen, så skyldes det, at en af forsyningsselskabets største vandrør går under jernbanen lige ved jernbanebroen.

”Vi har en 500 mm vandledning liggende under jernbanen, som ovenikøbet står direkte i forbindelse med vandtårnet på åsen, der indeholder 4.000 kubikmeter vand. Så det er ikke svært at forestille sig, hvad en læk kunne have ført med sig af ting og sager. Banelegemet kunne risikere at blive skyllet væk og have skabt voldsomme problemer med oversvømmelse,” forklarer driftsleder Steen Rasmussen, NK-Vand.

”Derfor havde vi på forhånd lukket vandledningen næsten ned. Og det er altså ikke noget, man bare lige gør med så stor en vandledning. Fx kan én mand ikke gøre det alene.”

”Desuden havde vi forberedt en nødprocedure, hvis der skulle ske noget, ligesom vi fysisk stod på vagt derude under hele nedrivningen.”

”Det vi var bange for, var at rystelser fra det omfattende arbejde, som blev udført af store og tunge maskiner og med store betonelementer, der faldt ned fra stor højde, skulle afstedkomme skader på vandledningen. Og entreprenørerne var såmænd lige så nervøse, som vi var. Men alt gik jo heldigvis som det skulle, og vi kunne alle sammen ånde lettede op,” siger Steen Rasmussen.

Kun 3 ting i hallernes lokummer

’Kun 3 ting i dit lokum – lort, pis og papir’. Sådan lød budskabet, da NK-Forsyning sammen med en række andre forsyningsselskaber i Danmark på Vandets Dag den 22. marts i 2017 lancerede en kampagne for at få danskerne til at tænke over, hvad de ikke må smide i toilettet på grund af de store problemer med tilstoppede og ødelagte pumper og riste, det giver.

I dag lever kampagnen fortsat på bl.a. Facebook (**Se www.facebook.com/kun3tingiditlokum**). Men også i en række andre sammenhænge blomstrer aktiviteten. Fx blev kampagnens hovedbudskab allerede i 2018 eksponeret i Arena Næstved, hvor alle toiletlågene blev forsynet med stickers, som dukker frem, når låget eller brættet klappes op.

Og netop dette kampagneelement er nu blevet udbredt til de selvejende haller i Næstved Kommune som led i NK-Forsynings sponsoraftale med hallerne. Også i svømmehallerne er de kommet op, og i løbet af sommeren dukker budskabet endvidere op på bogmærker på bibliotekerne.

